

BURTŅIEKU

11. (13) 1991

BURTŅIEKU PAGASTA IZDEVUMS

VĒSTIS

Par pilsonību

Ah LR AP 15. oktobrī pieņemto lēmumu "Par Latvijas Republikas pilsoņu tiesību atjaunošanu un naturalizācijas pamatnoteikumiem" pilsonības jautājums, kurš Latvijas sabiedrību jau vairākus mēnešus tur politiskas spriedzes stāvoklī, šis sākts risināt. Šis lēmums (publicēts "Neatkarīgā Cīņā" Nr.148, 17.oktobrī) atjauno pilsonību visiem "likumīgajiem" LR pilsoņiem. Personas, kuras pieder pie Latvijas Republikas pilsoņu kopuma un kurām bija LR pilsonība uz 1940.g.17.jūniju, un šo personu pēcnācēji, kas šā lēmuma stāšanās brīdī dzīvo Latvijā, pierēģistrējas līdz 1992.g.01.jūlijam, saņem LR pilsoņu pasēs kārtībā, kādu nosaka LR Ministru Padome. Tāpat pilsonību saņems personas un to pēcnācēji, kuras legāli iebraukušas Latvijā un dzīvoja šeit 1940.g.17.jūnijā. Tie galvenokārt ir poļu un lietuviešu laukstrādnieki. Lēmumā noteikts to personu loks, kuras nevar saņemt LR pilsonību.

Personas, kuras Latvijā iebraukušas pēc 1940.g.17.jūnija, tagad pastāvīgi pierakstītas Latvijā un ir pierēģistrējušās līdz 1992.g.01.jūlijam, pilsonību varēs saņemt ievērojot šādus pamatnoteikumus: 1) apguvušas latviešu valodu sarunvalodas līmenī, 2) iesniegušas iesniegumu par atteikšanos no savas iepriekšējās pilsonības, 3) nodzīvojušas Latvijā ne mazāk par 16 gadiem, 4) zina LR Satversmes pamatnoteikumus, 5) modevušas LR pilsoņa zvērestu. Pamatojoties uz šo lēmumu, AP vēl jāpieņem likums "Par pilsonību", kurš noteiks uzņemšanas LR pilsonībā kārtību. Ap šo likumu iedegusies asa politiskā cīņa. Pilsoņu komitejas darīs visu, lai nepieļautu šī likuma pieņemšanu, vai vismaz centīsies panākt tā stāšanos spēkā pēc Saeimas vēlēšanām ar nolūku nepieļaut cittautiešu piedalīšanos vēlēšanās.

Cik Burtņiekos varētu būt LR pilsoņu un nepilsoņu tagad vēl grūti pateikt. Uz 1990.g.1.janvāri Burtņieku pagastā bija pierakstīti 1350 par 16 gadiem vecāku iedzīvotāju, no tiem 1220 latviešu, 291 krievs, 85 baltkrievi, 46 ukraiņi, 32 poļi un vēl 94 citu tautību pārstāvji. Tātad bija 30% cittautiešu. Jādomā, ka gandrīz visi latvieši ir "likumīgie" pilsoņi un kāda daļa cittautiešu. Tātad vismaz 70% no burtnieciešiem ir jau LR pilsoņi. Pēc likuma "Par pilsonību" pieņemšanas vēl daļa pēckara iebraucēju, kuri Latvijā nodzīvojuši 16 gadu un prot latviešu valodu, saņems LR pilsonību. Daudziem nāksies nožēlot savu agrāko necieņu pret latviešu valodu un necenšanos to iemācīties. Pēc J.Bojāra datiem tikai apmēram 20% Latvijas cittautiešu prot valsts valodu un līdz ar to kādi 200000 varētu saņemt vēl papildus pilsonību. Domāju, ka Burtņiekos lielāks procents cittautiešu prot latviešu valodu.

Gribu mierināt cittautiešus ar to, ka Latvijā varēs labi dzīvot un baudīt visas cilvēka tiesības arī nepilsoņi. Politiskās tiesības būs tikai LR pilsoņiem. Nepilsoņi un citu valstu pilsoņi nevarēs piedalīties vēlēšanās un tikt ievēlēti, dienēt Latvijas armijā un saņemt zemi privātpašumā, bet pārējās tiesības būs tādas pat kā pilsoņiem.

Adolfs VARSLAVĀNS

NO SVĒTKU HRONIKAS...

17. novembra vakarā

Svinības atklāja un par republikas proklamēšanas vēsturi pastāstīja pagasta valdes priekšsēdētājs Uldis MĀRTINSONS. Pirmajos 18. novembra svētkos brīvajā Latvijā burtnieciņus sveica LTF Burtnieku grupas vadītājs Ādolfs VARSLAVĀNS. Bet viņa runa bija skarbāka nekā citkārt svētkos. Jo prieka tiešām ir pamaz. Nebūšanu vairāk. Bizness, slinkums, bezkontrole. Darišana ar slimu sabiedrību, ko mums atstājis kazarmu sociālisms. Kā uzcelt latvisku Latviju, ja nepieaugs, nekuplos latviešu ģimenes un, ja nekopsim savu kultūru? Ja, piemēram, uz Burtnieku kori nenāks jaunas vīru balsis - basi un tenori - tad pirmajā neatkarības gadā šis kolektīvs var izjukt. Maz cilvēku pieteikušies arī zemessargos.

Vakara sarunās sapratām, ka dāvanu mums pasniegusi pati vēsture, bet paši esam darījuši ļoti maz. Ka romatiku politisko lozungu laiks ir beidzies, ka jāsākas reālpolitiku darbības laiks - demokrātiska sabiedrība prasa atrast cilvēku izveles kritērijus /skaļākais un nekaunīgākais nebūt nebūs tas īstais/. Diemžēl, šādu kritēriju mums vēl nav. Tāpat kā nav analīzes par stāvokli, piemēram, lauksaimniecībā. Protams, situācija mainīsies, ka sākšim normāli un nopietni strādāt. Bet cik no mums to prot un grib sākt?

Īpatnēju svētku koncertu bija noorganizējuši kultūras darbinieki. Tas bija skaists bijušo un tagadējo, veco un jauno pašdarbnieku sniegums. Priecājāmies par Lauras RIEKSTIŅAS un Agneses GRĪNEBERGAS vijoles, Ineses RUDZĪTES un Gunitas BARANOVSKAS akordeona spēles prasmi, par Maijas un Riharda BALOŽU trompešu duetu, par skolas kora dziedātajām Mocarta dziesmām. Bet visilgākos aplausus izpelnījās dziesmas, ko dziedāja un spēlēja Aelita un Aivars ZIRŅI. Svētku balli "Senais valsis" spēlēja mājnieki - pūtēju orķestris Riharda BALOŽA vadībā.

Ar liegu vijolu solo ieskanējās 22. novembra vakars Burtnieku kultūras namā. - Šie mums ir divkārtīgie svētki, - atzina zirgaudzētavas direktors Jānis JURASS, - jo šodien svinam gan Darba svētkus, gan aizvadām atpūtā cilvēkus, kuri saimniecībā ir nostrādājuši savu darba mūžu. Rakturpnot aizvadīto saimniecisko gadu, runātājs iepazīstināja ar panākumiem un neveiksmēm, ražām un neražām. Atzina, ka, ņemot vērā nelabvēlīgos ekonomiskos apstākļus un to, ka valdība joprojām "skopojas pagriezties ar seju pret laukiem", strādāts normāli - gada beigās gaidāma četrus miljonu rubļu peļņa. Protams, arī izdevumi nav mazie. Jaunceļamā 24 dzīvokļu māja no 400 tūkstošiem rubļu sadārdzinājusies līdz 1 miljonam, jaunie ērtie krēsli kultūras namā izmaksājuši 175 tūkstošus /1 vieta - 200 rubļus/. Saudzēsim tos! Turpinās siltumnīcas būve. Tuvākajā laikā paredzēts uzcelt četras Līvānu mājas pie fermām /katra ap 100 tūkstoš rubļu, kā arī ilgi gaidīto veikalu "Kalnārēs".

Nošlēdzot pirmo svinību daļu, vadītājs atgādināja: "Kādreiz labs vārds ir vērtīgāks par simts rubļiem".

Nu šī reize ir pienākusi. Nu tos saka gan pats direktors, gan arodkomitejas priekšsēdētājs, gan speciālisti nozaru vadītāji, gan sveicamo tuvinieki un draugi. Protams, neizpaliek arī vērtīgas balvas, skaisti ziedi un ... mīļas bučas. Sazēģēji - populārākais Burtnieku zirgkopējs /ņemot vērā dokumentālo filmu "Zirgspēks"/, kura audzētie un koptie zirgi zirgaudzētavas vārdu aiznesuši apkārt pasaulei, Uldis BĒRZIŅŠ, traktoristi, no kuriem daudz var mācīties jaunie mehanizatori, Imants JAN-KOVSKIS un Alfons LOGIŅŠ, lopkopības "smago svaru" nenogurušie nesēji Aina ŠVALBE, Vasilina BATJALĀ un Aleksandrs RUMJANCEVS, ilggadējās izturīgās - laukstrādniece Ķina RUMJANCEVA un gara gaismas nesēja bibliotekāre Aida SENKĀNE.

Tālāko vakara daļu liksmāku darīja kapella "Valdemārs" no Rīgas, putojošs miestiņš no Pāles un "Galdiņ, klājies!" no pasakas / Burtnieku ēdnīcas/.

Arī es tur biju, visu nobaudīju ... Elga ZARIŅA

Atsauksme par laikrakstu

Pēdējā laikā man neliek mieru doma par mūsu pagasta avīzes "Burtnieku Vēstis" pamatuzdevumu.

Biju klāt pagastmājas sapulcē, kad tika lemts par minētās avīzes veidošanu un redakcijas ievēlēšanu. Kā sapratu, tā būs kā informatīvs biļetens un aktuālo notikumu atspoguļotājs pagastā un, kuru daļēji varēs uzskatīt kā kādreizējā apkārtraksta mūsdienīgu turpinājumu.

Man jāatzīst, ka avīze ne vienmēr pilda sākotnējo uzdevumu. Informatīva rakstura raksti parasti lasāmi avīzes 4. lappusē, bet pārējās tiek aizpildītas ar dažādiem vispārēja rakstura apcerējumiem. Tas nebūtu nemaz peļami, ja pagasta ~~ā~~ ļaudis par visu būtu ļoti ļabi informēti (te nu jāprasa, kādā veidā?). Manuprāt, tā ne tuvumā nav.

Visiem zināms, ka informācijai, it sevišķi mūsdienās, ir ļoti liela nozīme. Rietumos pat bez kompjūteriem nemaz nemāk dzīvot, bet mēs dzīvojam ne vienmēr zinādami, kas pagastā, saimniecībā notiek un kas nepieciešams zināt pagasta iedzīvotājiem. Bet vajadzētu zināt, lai praktiskā dzīvē cilvēkiem būtu vieglāk orientēties, lai saiknes - cilvēks un pagasta iestādes būtu ciešas, ~~ā~~ saprotamas. Tad arī tiktu ietaupīts laiks abām pusēm: gan tiem, kas vēlas ko uzzināt, gan tiem, kas paši zina, bet domā, ka ar to pietiek.

Ar nedaudz piemēriem gribu ierosināt pagasta iestādes aktīvi iekļauties avīzes veidošanā: zirgaudzētavas administrācijai ieteicams avīzē ievietot izsmelošu cenrādi par dažāda veida pakalpojumiem iedzīvotājiem (lauksaimniec. tehnikas, kalšu, autotransporta u.c.) kā arī to cenu izmaiņas laika gaitā. Varbūt kas sakāms ambulancei un vietējiem veikalvežiem? Sadzīves pakalpojumi arī pagastā darbojas, un vai nu nebūtu ko pateikt klientiem? Arī draudzes valdei vajadzētu plašāk informēt sabiedrību par reliģiskām lietām. Iestāžu darba laiki mainās, bet tos dažkārt uzzini, kad esi veltīgi aizbraucis. Un tad pati pagasta valde, kurai vienmēr būs un ir ko teikt saviem "pavalstniekiem", arī konspektīvi par šādās un sesijās nolemto. Man gadījās, ka par pieteikšanos rindā uz vieglo mašīnu riepām, uzzināju no itkā atkārtotās informācijas avīzē. Kad un kur bija sākotnējā?

Saimniecība, ~~ā~~ pagastvalde varētu informēt cilvēkus par kustības drošības noteikumu pārkāpējiem (tas arī disciplinātu vadītājus, jo kurš gan grib nokļūt avīzē), par nelaiemes gadījumiem darbā, sadzīvē. Par ugunsdrošības stāvokli, noziedzību u.t.t. Ļaudīm vairāk vajag rakstīt vēstules redakcijai par sadzīves problēmām, kas viņus satrauc, ievietot sludinājumus.

Avīzes oktobra numurā aktuāla bija anonīmās autore apcere par pagājušām dzejas dienām Burtniekos. Kā jau minēju, visus informācijas avotus un veidus neesmu domājis šeit uzskaitīt. Izziņas lauks ir neiebrobežots, tikai jāievēro, ka tā nedrīkst "novecot", vismaz mēneša laikā.

Vairāk iniciatīvas būtu jāizrāda redakcijas darbiniekiem, ierosinot pagasta iestādes un sabiedriskās organizācijas, kuras ir kūtras informācijas došanā.

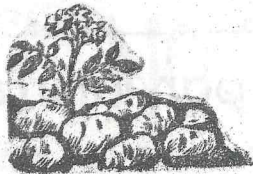
Kas attiecas uz avīzes vēstures pielikumu, kuru rediģē skolotājs J. Bikše, tad tas ir ļoti vajadzīgs izziņas avots par mūsu pagasta pagātni, tikai žēl, ka neiznāk regulāri.

Ceru, ka mani ierosinājumi atradīs "dzirdīgas ausis" un turpmāk varēsīm saņemt izsmelošu informāciju. It sevišķi tas apmierinās ārpus centra dzīvojošos un mazāk kustīgus ļaudis, kuri tādējādi varēs labāk iejusties pagasta dzīvē un redzēs, ka par viņiem arī domā.

Ar cieņu - Edmunds OZOLIŅŠ

Redkolēģijas piebilde:

Paldies autoram par labām ierosmēm. Gaidīsim tādas arī no citiem lasītājiem. Pretējā gadījumā secināsim, ka kūtrums informācijas došanā ir vispārējās dabas, un, ņemot vērā arī ekonomiskās krīzes dažādus paveidus, atzīsim, ka 1992. gadā "BV" izdošana vispār ir problemātiska.

Stāsta čaklākie

Rudenī katrs mazpulka dalībnieks parāda savu vasaras veikumu. Tiek rīkotas izstādes un ražas skates. Tās ir kā vasaras darba eksāmens. Skolas izstādē obligāti bija jāpiedalās visiem mazpulka dalībniekiem. Pēc tam paši čaklākie brauca uz Latvijas mazpulku izstādi Rīgā Saules dārzā.

Mūsu skolā mazpulcēnu darbu izstāde bija no 8.-10. oktobrim. Tajā varēja redzēt visādus dārzeņus un konservus. Man vislabāk patika Māra GRĪNBERGA izaudzētie burkāni.

Uz Rīgas izstādi izvirzīja Māri MILLERU un mani. Izstāde bija organizēta Saules dārzā. Mazpulcēni bija audzējuši ne tikai dārzeņus, bet arī mājdzīvniekus: trušus, vistas, tītarus, telītes, cūkas. Daži mazpulki bija atveduši arī koka izstrādājumus. Meitenes bija noadījušas cimdus, zeķes u.c. Citas bija izcepušas tortes, kūkas, cepumus.

Es uz izstādi aizvedu kartupeļus "Adreta". Audzēju tikai 1 šķirni, toties daudz. Savu produkciju nodevu Rīgā kartupeļu bāzē, par to saņēmu 3000,- rbļ. Izstādē tiku apbalvots ar fotoaparātu.

Pats galvenais, es domāju, ka mazpulka dalībniekiem nepieciešams vest grāmatvedību. Vajag vairāk uzmanības pievērst tam, ko audzē, un visu aprakstīt.

Par sevi domāju, ka turpināšu kartupeļu audzēšanu. Man izstāde Rīgā ļoti patika. Tur es daudz mācījos. Gribētu uz šādām izstādēm braukt vēl.

Burtnieku mazpulka dalībnieks
Matīss GRĪNBERGS

Sogad mūsu mazpulka dalībniekiem bija iespēja nodot savu produkciju skolas ēdnīcā. Konkrēti: A.SULTE nodeva 14 kg burkānu un 8 kg biešu, L.FELKERE - 64 kg burkānu un 23 kg biešu, A.CARA - 8,5 kg rutku un 3,5 kg cidoniju, D.SULTE - 9 kg sīpolu, E.NORLINDE - 6 kg biešu, 2,5 kg sīpolu un 2 kg burkānu, Z.GRĪNBERGA - 15,5 kg burkānu, M.MILLERS - 486 kg kāpostu.

Vēl dažus vārdus par izstādi Rīgā Saules dārzā. Tajā es piedalījos ar paša audzētiem kāpostiem. Tiku apbalvots ar grāmatu "Holandes sarkanās jānogas".

Izstādē man patika kādas meitenes darbs. Viņa bija audzējusi 42 šķirnes pupiņu un par tām saņēmusi pāri par 7000,- rbļ.

Nākošā gadā esmu nolēmis atkal audzēt kāpostus. Vēl domāju audzēt sīpolus un ražu pilnībā nodot skolas ēdnīcā.

Man republikas izstādē ļoti patika. Nākošajā gadā es atkal labprāt tur brauktu. Bet, lai iegūtu tiesības tajā piedalīties, būs cītīgi jāstrādā. Centīšos!

Burtnieku mazpulka dalībnieks
Māris MILLERS

Pagasta valde informē:

Būvmateriālu cenas, Latvijas celtniecības materiālu biržā uz 25. novembri: stikls 1 m² - 30,- rbļ., ruberoīds 1 rullis - 80-100 rbļ., silikāta ķieģeļi 1 gab. - 1,20 rbļ., šiferis /7 viļņu/ 1 gab. - 17,50 rbļ., dūmvada un ugunsdrošie ķieģeļi 1 gab. - 1,50 - 2,- rbļ., gāzbetons 1 m² - 500,- rbļ.

Pagasta valde augustā saņēma 4 autoriepas. Izlozes kārtībā tās saņēma Valdis DUKULIS un Vladimirs SKĻARSKIJS. Novembrī saņemtas 2 autoriepas, laimīgā īpašniece Leonila OZOLIŅA.

IBV

Redkolēģija: Ādolfs JUSTS, Ilga LIEPIŅA, Valija MEIRĒNA, Vita VĪTOLA, Vēsma ZĀLĪTE, Elga ZARIŅA - atbildīgā par izdevumu.
Met. 250 eks. Adrese: Burtnieku pagasta valde, tel. 56543.